

GENOM EN GAVA TILL

Blomsterfonden

för hem och vård åt gamla hedras minnet av en avliden på ett vackert och värdigt sätt. Exp. Hamngatan 10, Stockholm. Tel. namn-anrop »Blomsterfonden». Postgiro 2530.

Vad har hänt?

VALET ÄR ÖVER och kommenteras på andra ställen i detta nummer av Tidevarvet. Här vill vi endast med kursivstil anteckna, att Kerstin Hesselgren invaldes av Stockholms stad. Enligt de preliminära siffrorna fick Kerstin Hesselgrenslistan 13,593 röster.

LOTTEN HAR GIVIT MAJORITET

LOTEN HAR GIVIT MAJORITET I AT STAUNING. På Bornholm, där socialdemokraterna och de radikala tillsammans hade 23 elektoror och venstre och konservativa 23 har nu lottning verkställt och socialdemokraterna fingo det nödiga mandatet för regeringsmajoritet i landstinget. Socialdemokraterna och de radikala ha nu 38 mandat, medan venstre och konservativa ha tillsammans 37. Därmed har regeringspartierna majoritet i Danmarks både över- och underhus.

ÅBO HOVRÄTT HAR FORKUNNAT

ÅBO HOVRÄTT HAR FORKUNNAT RUTSLAG i målet mot den finske revolutionären Toivo Antikainen. Även denna gång dömdes hovrätten till livstids tukthus. Antikainens sak var för andra gången uppe i hovrätten. Sedan hovrätten första gången dömt honom till livstids tukthus, blev målet av högsta domstolen återförvisat på grund av att de vittnen, som Antikainen åberopat icke blivit hörda. Dessa ha nu hörts men har icke förmått ändra domen. Målet går nu upp till slutgiltigt avgörande i Finlands högsta domstol.

RÖDA KORSET RYCKER IN I SPANIEN

RÖDA KORSET RYCKER IN I SPANIEN, sedam internationella Röda Korskommittén i Genève meddelat att man lyckats erhålla sådana förbindelser med de stridande parterna i Spanien att åtminstone en viss internationell Röda Korsverksamhet kan ordnas där. Parterna har åtagit sig att på allt sätt söka skydda Röda Korsverksamheten i landet. Den internationella kommittén har sändt 4 läkare till Spanien, 2 till vardera sidan. Svenska Röda Korset har skickat 10,000 kronor.

»De röda» i Spanien gör själva vad de förmå för dem som kriget övergår. En mängd barn, vars hem förstörts under inbördeskriget, ha tagits om hand av särskilda nyskapande organisationer i och utanför Madrid. Men vad gör vi?

MED ANLEDNING AV DEN

BOOKSKA INTERVJUN med Selma Lagerlöf, vägar vi på egen risk dementera Selma Lagerlöfs påstådda stora kärlek till krigsindustrin i Värmland. Det rimmar inte med hennes varma intresse för »Ned med vapen-rörelsens» och hennes mening är inte densamma som professor Bööks.

BONDEFÖRBUNDSREGERINGEN

BONDEFÖRBUNDSREGERINGEN skulle gått dagen efter valet. Men det gick inte, för dess högste chef skulle ut och jaga. Regeringen fick sitta kvar tills kungen återkom från jakten. Det är förklarligt att bli trött på regeringsskiftet vid 78 års ålder, men förmågan att välja rätt mellan dem och harjakt borde nästan höra till de ofrånklagliga förutsättningarna för att vara monark i ett demokratiskt land 1936. Annars kan regeringsskiftena alltid upphöra. Och bara hararna bestå.

Tre aktuella frågor till Nationernas Förbund.

Unga arbeterskor från en fabrik har diskuterat Folkförbundets hållning till Italien och Abyssinien och Sverige till hela detta problemkomplex. De ha tillsjopsat sina diskussionsresultat i följande närgångna frågor, vilka Tidevarvet fått till besvarande.

- 1) Hur kan Italiens kvarstannande i N. F. vara önskvärt?
2) På vilka grunder kan Abyssinien förmenas att tillhöra N. F.?
3) Om endast stormakterna ha stöd av N. F. — vad blir då mening i att småstater tillhöra förbundet?

Dessa frågor borde egentligen ha skickats vidare till Genève, men det behövs inte, ty de innehålla just de problem varmed råd och församling och utskott pinas och plägas i dessa dagar.

Ur moralisk synpunkt är Italien redan diskvalificerat som medlem av N. F., och så vitt man kan se utifrån är det snarast dess lust att pina N. F. som förklarar att det vill stanna kvar på villkor att Abyssinien utslutes. I så fall var det rejälare och vittnade mindre om förakt för N. F. när Japan gick därför att N. F. opponerade mot annekserna av Manchuriet och Tyskland därför att det inte tillerkändes fri rätt till uppriktning.

Men England och Frankrike vilja som

stormakter inte anlägga de moraliska synpunkter som vore självfallna för medlemmar av N. F. De vilja återställa sina störda förbindelser med Italien och äro ohägrade att avstå från den möjligheten. Helt offra de då sina principer och Abyssinien, även om det är ledsamt. Det beror på att Italiens härsnärhet är den påtagligare och mera näriggande faran än Folkförbundets sammanbrott. Och för dessa trängda regeringar gäller det att klara sig dag för dag.

Men när de sen komma ner till Genève så är det omöjligt för dem att hitta så rimliga grunder att föredraga Italiens framför Abyssinien som förbundsmedlem att de kunna få de övriga staterna med sig. Hela folkförbundspolitikerna har ända sedan första början gått ut på att inringa angriparen och finna utvägar att solidariskt hjälpa en saklös överfallen förbundsmedlem. Det första försöket till kollektivaktion misslyckades, och nu skulle man tvingas ytterligare understryka nederlaget genom att böja sig för det våldets utslag som man inte kunnat förhindra och jagar ut en förbundsmedlem vars brott är att ha varit militärt underlägsen.

Detta vore ju, att svika Folkförbundets (Forts. å sista sid.)

"Jag tror inte på sanktioner".

Jag vill hellre bli dödad än döda! I will rather be killed than kill! — Jag vill inte, att demokratierna i världen skolla försöka försvara sig med makteddel mot fascismen, ty intet krig gagnar segrarnas och hans syften. Men jag tror, att även de fascistiska staterna skulle kunna befrias från den ångest, som de också tryckas till jorden av, en ångest som ödrar dem till vapen, om till exempel England tog initiativet till en ny och rättvisare fördelning av kolonierna. Om England gjorde sig av med sina imperialistiska dogmer. Jag tycker, att experimentet vore värt ett försök!

Tänk, vilka barnsliga trosvisso ord! Man säg på en del av åhörarnas ansikten, att de voro nästan outhärdliga. Men att lämna dem alldeles utan avseende som blå drömmar av en opraktisk och verklig-

hetsfrämmande idealist, det gick ändå inte. De härstamma nämligen från en man, som sett och upplevat åtskilligt mer än vi, och som har ett livslångt praktiskt fredsarbete bakom sig. Det var den gamla arbetarledaren i England, George Lansbury, som nyligen yttrade dem på en pressmötning i Stockholm.

Han är nu 77 år gammal, men han är fortfarande på turné genom världen för att träda i kontakt med statsmän och försämlingsledare som tillsammans med honom och hans folk vill arbeta för världsfreden — de må vara engelsmän, japaner, negrer eller svenskar. Han har besökt U. S. A. där han överlagt med Roosevelt, han har talat kooperering, vilket han anser vara ett viktigt led i det återuppbyggnadsarbetet som skall kunna tryggas (Forts. å sista sid.)

Res till Sovjet-Unionen SÄLLSKAPSRESA till Revolutionsfestligheterna den 7 november. Med S/S Kastelholm från Stockholm 2 nov., åter till Stockholm 12 nov., elva dagar Stockholm—Leningrad—Moskva—Stockholm från kronor 216:—.

Kerstin Hesselgren vald med glans.

En medarbetare i Tidevarvet tog en dag i veckan före valet en bunt valsedlar och gick ut på gator och torg med dem. Den första som antastades var en fru vid ett stånd som satt i solen och lät glassen smälta, medan hon läste Dagens Nyheter.

— Vem, frågade hon uppriktigt förvånad, är Kerstin Hesselgren?

Medarbetaren fick en lätt chock. Sådan herre, sådan dräng, tänkte den och det dröjde faktiskt fem minuter innan den vågade hejda nästa person. Men dess rädsla var kort och obefogad. Hela stan utom Dagens Nyheter och glassgumman kände Kerstin Hesselgren, visade det sig.

Och därför kom hon också in i riksdagen, fast hon inte är partiansluten och inte lovat partilöydnad för framtiden.

När Kerstin Hesselgren lät ställa upp sig, förklarade hon att hon önskade pröva om det fanns möjlighet att genomföra ett personval även i vår tid. Den tanken avfärdades som orimlig av alla inberedade personer. Det föll inte vederbörande in att någon kandidat kunde klara sig på annat sätt än genom att passera partimaskineriets stora valskvarn.

Vi här på Tidevarvet vågade tro att det skulle lyckas. Vi insåg att det fanns risker, men de finnas ju alltid vid val. Och vi ansågo chanserna så stora att försöket borde stödjas. I hopp om framgång togo vi risken att kallas förrädare och röstkramlare åt högern.

Så är då valet över och det har visat sig att vi hade bättre omdöme än dessa som utan tvekan förklarade Kerstin Hesselgrens val otänkbara och sökte skrämra och hota hennes väljare. Samtidigt säga vi oss att det är en klarare seger för Kerstin Hesselgren och hennes fredspolitiska och socialpolitiska strävanden än även vi hade ansett möjligt.

Vi trodde nämligen från början inte att Kerstin Hesselgren och Frisinnade Medborgarföreningen skulle få kämpa sig igenom till seger mot nästan fullständig bojkott i den stora press som Folkpartiets Stockholmsavdelning förfogar över. En så enormt kvinnovänlig press kunde ju för skams skull inte låtsas som om Kerstin Hesselgren och hennes valörelse inte existerade. Den måste ju klargöra för de kvinnliga väljar-

na, när de inte kunde hitta på det själva, att Beth Hennings och Kerstin Hesselgren inte alls behövde rivalisera med varandra utan gott kunde komma in bägge två, stödande varandra.

Men samtidigt som vi lärde oss en läxa av denna press gjorde vi dag för dag andra upptäckter som styrkte vår tro på framgång. Vi lade örat till marken. Vi talade med kvinnor ute i sitt arbete och kvinnor i hemmen, och ibland kommo männen till och uttalade sig öatsporda. Den enhälliga mening vi så fingo fram var att Kerstin Hesselgren borde och skulle bli vald. Dessa väljare kalkylerade inte och de hämtade inte sin visdom ur tidningarna förnuftigt nog. De visste vad de visste ändå. Och vi upptäckte den ena lilla härden för Hesselgrenpropaganda efter den andra som arbetade på eget initiativ i sin lilla rayon och med storartad framgång om de fingo sågat det själva. Vi fingo bekräftat den tro varpå vi grundat våra förhoppningar: att Kerstin Hesselgren i de avlägsnaste liksom mera närliggande kretsar åtnjuter ett grundmurat förtroende och en jättepopularitet. Omkvädet var att den som skött sig som hon i riksdagen och i yrkesinspektionen och Genève henne skulle de sätta in, väljarna i Nicolai, Maria och Katrina.

Vi sade oss att om de begränsade erfarenheter vi gjort vore symptomatiska så skulle hon komma in.

De voro symptomatiska och hon kom in utan att ens av de preliminära siffrorna att döma, behöva låna röster från herr Bergvall. Och inte pengar, tryckpressar och propagand eller partivalde satte in henne utan en folkvilja quant même.

Det kanstöpes livligt och man säger att Kerstin Hesselgren vid de gemensamma voteringarna kommer att sitta där som fri person med 190 röster åt höger och 190 åt vänster om sig.

Och ändå ansåg excellensen Westman att hon icke var en nog politisk personlighet för att kunna bli svensk delegat i Genève i år!

Detta var ger den lärdomen att en personlighet kan segra. Men att det under vårt valsystem är så svårt att få fram vid sidan av de stora parti-färdarna, att det endast kan lyckas med ett namn av sådan klang och kvalitet som Kerstin Hesselgrens.

Deviner

TIDEVARVET

Radikal
politisk
vecko tidning.

REDAKTÖR:
CARIN HERMELIN.
ANSVARIG UTGIVARE:
ADA NILSSON.

Utkommer varje helgiri lördag.
Trieswalsgränd 2, 3 tr.,
Stockholm.

Den 26 september 1936.

Vår framtid.

Socialistiska arbetarinternationa- len har från Bryssel lyckönskat den socialdemokratiska partistyrelsen »till den stora valseger, som be- fästet friheten i Europas nordliga hörn». Därtill har den också all an- ledning. Till vilka reflektioner i öv- rigt ett närmare studium av valre- sultatet än kan föranleda, är det glädjande, att svenska folket klart och tydligt röstat emot fascismen. De nationella har försvunnit med hela sin representation från riksdag- sen och högern har lidit ett katastro- falt nederlag. De fasciststuckna partierna har fått ett svar, som kom- mer att ge överblick i Europa. Vi betacka oss för hitlerdiktatur — det beskedet har åtminstone givits i lätt begripliga siffror.

Att det inte gått att skrämna väl- jarna åt höger i skräck för socialde- mokraterna är dock strängt taget inte så märkligt. Det var länge se- dan de upphörde att vara farliga.

Bondeförbundets relativt dåliga frammarsch var en överraskning. Politikerna hade räknat med en större. Men det är tydligen inte så lätt som man tror att plocka folk in i en fälla, där man inte har annat att bjuda dem än lite färskare och rikli- gare bete för en tid. Folkpartiet har å sin sida ökat, men den glädje man där räknade på i form av ökade man- datvinster tack vare den borgerliga kartellen, uteblev. Mätte nu inte so- cialdemokraternas valseger driva folkpartiet ytterligare åt höger! Vi hoppas fortfarande på en nyoriente- ring av de radikala elementen inom vänstern. Får man tro att Kerstin Hesselgrens återval är ett tecken därpå?

Att det blir regeringsskifte är re- dan nu klart. Däremot känner man när detta skrivs inte de nya namnen

ur Per Albin Hanssons krets. Man får alltså avvakta och se, om pilen pekar åt höger eller vänster, ty även inom socialdemokratin finnas många pilar. Socialdemokraterna få nu i varje fall ett stortare tillfälle att förverkliga mycket av det de gått i bräschen för. Glädjande nog bli de nu i stånd till att i praktiken omsätta det program, bland annat i bostads- och befolkningsfrågan, för vilket de redan bundit sig inte minst vid riks- dagsinterpellationen i befolknings- frågan förra året. Åtskilliga andra sociala reformförslag ligga också propositionsklara och vänta. För- svarfrågan kallas visserligen »löst» och ingen behöver betvivla socialde- mokraternas lojalitet, när det gäller genomförandet. Men det finns i samband därmed många närliggan- de stora frågor att fatta ståndpunkt till. Det civila skyddet med dess cementvalde väntar oss — för att taga ett exempel. Sveriges utrikes- politiska ställningstagande blir un- der den kommande perioden vikti- gare och ansvarsfullare än någonsin.

Tidevarvet med glädje den efter valet fördubblade kvinnorepre- sentationen i riksdagen. De förtur- varande kvinnliga riksdagsledamö- terna, Kerstin Hesselgren, Agda Östlund, Ruth Gustafsson, Olivia Nordgren borga för kontinuitet i ar- betet. De skola säkert bli ett vär- defullt stöd för de nyutträdande och visa dem, till vilka resultat ett ge- mensamt uppträdande och ett ge- mensamt arbete av kvinnorna i riks- dagen kunna leda. De yngre nyut- trädande kvinnorna mottaga vi med stora förväntningar. Deras nya friska krafter och oslitna intresse för det dagliga arbetet behöva vi i riks- dagen.

R. H.

Vad säga valsiffrorna?

Ur valsiffrorna kan man utläsa myc- ket av intresse. För det första kan man anteckna en ökning av röstsiffrorna över huvud taget. År 1932 röstade i runt tal 2,494,741 — år 1936 hade siffran stig- tit till 2,913,223. Det betyder en röstök- ning på över 400,000 tusen nya väljare.

Då det ur många synpunkter kan vara av värde att ha tillgång till de olika par- tiernas röstsiffror och mandatens fördel- ning på partier, meddela vi en tabell över valutgången.

Valresultatet.

Mandatens fördelning:

Socialdemokraterna	112 (+11)
Bondeförbundet	36 (-1)
Högers	44 (-9)
Folkpartiet	27 (+3)
Kilbomspartiet	6 (-2)
Kommunisterna	5 (+3)
De nationella	0 (-3)
Viidar	0 (-2)

Partiernas röststiffror:

Socialdemokraterna	1,336,554
Bondeförbundet	418,569
Högers	511,471
Folkpartiet	375,796
Kilbomspartiet, socialisterna	127,740
Kommunisterna	96,233
Furugårdsnazisterna	2,830
Lindholmsnazisterna	17,408
De nationella	26,616

Jämförelsesiffrorna med 1932 års val ge vid handen, att högers, de nationella och kilbomspartiet gått tillbaka i röstetal. Högers med ungefär 65,000 röster, socia- listerna med 5,000. Samtliga övriga par- tier ha ökat sin röststiffror. Socialde- mokraterna med upp emot 300,000 nya väl- jare.

Vad mandatvinster och mandatförluster beträffar, bör det kanske anmärkas, att de varierande siffror, som kan möta läsare- n i olika tidningar beror på att parti- ställningen i riksdagen icke var densam- ma efter 1932 års val som vid 1936 års riksdag. Under den mellanliggande pe- rioden hunno nämligen flera riksdagsmän skifta partier. Vid valet 1932 valdes 104 socialdemokrater och 6 socialistler. Un- der tiden ha två socialdemokrater över- gått till socialisterna — d. v. s. Kilboms- kommunisterna. Vidare har en socialde- mokratis riksdagsman brutit sig ur par- tiet och gått som vilde. Kvar står alltså 101 socialdemokrater vid riksdagen 1936

mot 112 riksdagen 1937. Socialisterna, som räknade 8 man 1936 har minskat med 2. Kommunisterna som räknade 5 mandat har ökat med 3.

Likadant var det på de borgerliga- sida. Högers fick 1932 58 valda, bonde- förbundet 36 och folkpartiet 24. Under tiden ha 3 av högermännen brutit sig ur partiet och bildat sin egen »nationella grupp». (Ingen av dessa återkommer till riksdagen.) Vidare övergick en hö- german till bondeförbundet. Ytterligare en högerman övergick vid folktopparisa- manslagningen till detta parti. Till sist gick en högerman som vilde. Detta inest- bär, att högerpartiet i riksdagen minskats till 52 och bondeförbundet och folkparti- vardera ökat till 37 och 25 vid 1936 års riksdag. Till 1937 års riksdag kommer 36 bondeförbundare, 26 folkpartister samt en partilös, nämligen Kerstin Hesselgren.

Såvitt man kan bedöma av de pre- liminära siffrorna kommer minst 10 kvin- nor att inträda i andra kammaren. Av dessa har högers valt fil. lic. Ebon An- dersons, Stockholm. Folkpartiet har valt f. d. yrkesinspektören Kerstin Hessel- gren, Stockholm, och fil. dr. Beth Hen- nings, Stockholm. Socialdemokraterna ha valt fru Agda Östlund, Stockholm, fru Ruth Gustafsson, Stockholm, fru Olivia Nordgren, Trällevå, fru Elsa Johans- son, Norrköping, fru Hilmar Alfvén, Kopparbergs län. Kommunisterna slutli- gen har valt fru Solveig Rönn-Christians- son, Göteborg.

Huruvida ytterligare några kvinnor bli- vit valda är innan den slutliga röstsam- manräkningen och fördelningen skett på de olika listorna, svårt att avgöra. Möjligt är att fru Vira Eklund invalts av folkpartiet för Stockholms län.

SEDAN NÄRA 85 ÅR
VÄRLDSMÄRKT
I SYMASKINER

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund.
Eva Andéns Advokatbyrå
Inneh.: Eva Andén.
Ledam. av Sveriges Advokatsamf.
Norrlindsgatan 18.
Tel. 10 75 75, 10 75 76.
STOCKHOLM

Juris Kandidaterna
Håkan Hyltén-Cavallius
och
Margareta Sandberg
Advokatbyrå
Kungsgatan 29, Stockholm.
Tel. 10 25 02, 10 25 32.

Stockholms stads Poliklinik
vid Kornhamnstorg 4
Måndagar, onsdagar, fredagar kl. 9—110 f.m.
För havandeskapet och dess sjukdomar.
För medelösa kostnadsfritt, för andra mot erlagande av 2 kronor.

Alma Axelssons FÖRLOSSNINGHEM
LINNÉGATAN 19
Mottager inackord. även för längre tid
Tryggt och ögcn., välrök.
Tel. 62 78 24.

MÖBLER i största sortering
Längsta nybrottsaffären
CONR. ÅHLBERG
BRYGGARGEGATAN 7. Telefon 23 0475.

Alimonda-Institutet
homeopatisk praktik.
Mottagning 11—2. Rådfrågning även per korrespondens. Begär prospekt och fråge- lista. Leg. läkare.
Adress: Upplandsgat. 16, 4 tr. (hiss)
Stockholm. Telefon 32 08 99.

Bagarstugan
HORNSGATAN 37 - Tel. 40 70 00.
FOLKUNGGATAN 65 - Tel. 40 73 37
GÖTTAGAN 82 - Tel. 43 33 90

180 cm. helylje Boj,
lämplig till draperier, sängöverkast, kud- dar, borddukar m. m. Värme- o. ljud- isolerande, i stor färgsortering, endast 5; 75 met.
Oskarsons Lager, Kungsgatan 70, Sthlm.

Chiropractic.
Ryggs-kott, Ischias, Neuralgi
Thor Holmström
Kungsgatan 35, Tel. 21 04 14
Mottagning 10—1 och efter övrensk.

Vi skräddars Eder kappa med två provningar för 30 kr.
FORMANS,
Upplandsgatan 25. Telefon 32 30 02.

Kina-magasinet
Handöbda bür till klänna- gor, gardiner m. m. Båden, Crepe, Brosad, även An t i k i i sorlin, Bronzer etc. Åkta varer

Birger Jarisgatan 12 Låga priser
Stockholm T. 67 24 35
Reisk skärutställningen Birger Jarisg. 13, 4 tr.

Violinpedagogen Carl Westfelt
mottager elever.
Östermalmsgatan 30. Telefon 20 88 39.

Är förkylningen envis
tag då en huskur med Kila
4-RÖRS INHALATOR
och Ni blir förvånad över resultatet
KIFA
Regeringsgatan 31, Stockholm
Namnanrop: »Instrument-Kifa»

Snabba, pålitliga cykelbud till Edert för- fogande. Vi utföra alla slags budskick- ningar under full garanti.
Paketscyklarna
Skånegatan 86, Stockholm.
Tel. 40 84 50.

Stilfulla, moderna Möbler
Billiga priser. Kredit or-lnas.
Möbler tillverkas efter ritning.
Axel Bolinders Eftf.
G. la Brogatan 19, Stockholm - Tel. 20 71 04

Hennings Skodon
Drottninggatan 27. Tel. 20 73 68
Herr-, Dam-, Barnskodon. Bottiner, Ga- loscher, Tofflor.
GOD SORTERING - LAGA PRISER

C. F. GRANERT
TAPETSERARE & DEKORÄTOR
Mästersamuelsgatan 34. Tel. 21 19 29
Specialitet:
Bekväma soffor och fåtöljer på beställ- ning samt smakfulla gardinarrangemang.

Urmakare H. U. LINDBERG
Norrlindsgatan 22. Tel. 20 26 47
(Hörnhuset Lästmakaregat. intill hällpl.)
Alla slag av reparationer och justering ar under full garanti. Obs! Örräckerbara urglass till lägsta pris. Stort lager av herr- och damarmband.

T. G. Zetterström
Kocksgatan 29 HERRSKRÄDDERI Tel. 40 61 99
(Bliöst av Södermannsg.)
Vid behov av kostur el'er palstet, så till fack- mannen. Förskräckliga kostnader från 155—
Honn-a priser. Resil behandling.

Snickeri & Tapetserareverkstad
Birger Jarisgatan 90 - Tel. 21 48 02
(Bliöst av Odengatan)
Inredningsarbeten, kompletteringsarbete, reno- vering och omställning av soffor.
VIKSTRÖM & ÖSTLUND, Bliiskare
Nyarketen och reparationer av alla slags mö- bler, uppställning av gardiner m. m.
LILJEQREN & SVEDMAN, Tapetserare

FIRMA SVEN CARLWITZ
MÖBLER och GARDINER
TAPETSERARE DEKORÄTOR
S:t Eriksgatan 103
Soffor, Fåtöljer, Stolar, Skåp, Söner, Bok- hyllor, Rökbord, Sekretärer, Skåp m. m. Gardinförslag och råd vid gardinuppställ- ning lämnas.
Tel. 33 09 71.

MALUNGS FOLKHÖGSKOLA
28:e vinterkursen börjar 20 okt. 1936 i nya, utvidgade, vackra lokaler. I och II. årskurs för män och kvinnor. Medborgerliga, allmänbildande och praktiska ämnen. *Fripastser, Stats- m. II. stipendier.* Skolan ligger ca 100 m. från järnvägs- anhalt vid Västerdalavägens strand i ståtlig och frisk natur. Låga omkostnader. Gott kamratskap. *O b a!* Inläsand anmälan i god tid!
Illustr. prosp. och provnr: av elevtidningen »Kamrattingens» gratis från
REKTOR GUNNAR FURULAND, MALUNG. Rt. 32.

ENEQUISTS KONTORSMÖBELLAGER
Malmakillnadsgatan 46!
Specialfirma för KONTORSMÖBLER och INREDNINGAR
SÄLJER-KÖPER-BYTER-RENOVERAR
Tel. 21 63 48

Kungl. Hovblomsterhandel H. FLATOW *Säg det med blommor!*
Västerlånggatan 14. STOCKHOLM
—Blomsterförmedling till in- och utland—
Telegr.-adr.: Flatow. Telefoner: II 05 06, 20 21 17. Postgirokonto 549

NORRKÖPINGS STUVLAGER
KLXDESANDEL, Barnhusgatan 4, Stockholm.
Ingen butik. Alla inköp o. försäljningar per extra kontant. Detta orsaken till våra bill. priser.

Tack, vi vill ha bättre teater!

En stockholmsk teatersäsong står åter för dörran. För en teaterläskas givna väl knappast en angenämare känsla än den, när det blåa höstmörkret börjar falla och lamporna tändas utanför teaternas fasader. För honom är den känslan lika stimulerande som den första vårsolen för naturläskaren. Och säkerligen är det inte hans eget fel, om denna känsla under de senaste åren fått kännas vid ett visst avbräck. Knappast har väl dock Stockholm någonsin upplevat en så trist teaterhöst som denna säsong. Vill teatern verkligen fylla de krav en nutida publik kan ställa, måste den gå till grunden och fördjupa sin egen konst-arts natur, i stället för att som nu försjunka i slapphet, självsvald och filmimitation.

Om man bland höstens tre talscenspremiärer först nämner Sandro Malmquistns nya teater med dess föreställning av »Cirkus Sangers», så beror detta ingalunda på det svaga öppningsprogrammet utan på det faktum, att den uppvisade en verklig regissörsbegåvning, någonting som vi i Stockholm sannerligen inte äro vana att få uppleva. Sandro Malmquist måste utan all tvekan räknas bland vårt lands främsta teaterbegåvningar. Alla de många skickliga scenbilder han byggt upp i den tablårika pjäsen var utsökt vackra och uttrycksfulla i sin minsta detalj. Interiörerna bjöd ögat på njutningsrika upptäcktsfärdar; att sedan utrustningsmöjligheterna inte räckte till att ge någon föreställning om en engelsk överklass-salong, må vara ursäktat. Man föll också i beundran över den utomordentliga skicklighet, med vilket det begränsade scenutrymmet utnyttjats. Trots de många medverkande var föreställningen alltigenom präglad av liv och rytm i rörelser och grupperingar. Hela insceneringen vittnade lika mycket om ett intensivt som kunnigt och föntasfullt arbete.

Därmed stannade emellertid förtjädnerna vid den nya teaterns start. Pjäsvalet var jämmerligt. »Cirkus Sangers» är billig följetong. Att pjäsen gjort lycka med Elisabet Bergner i huvudrollen har förmodligen inspirerat Eva Lagerström-Malmquist att prova sin lycka som den 18-åriga Tessa. Fru Lagerströms många goda egenskaper som skådespelerska förslog dock ingalunda för denna bärande primadonnen. Av de övriga uppträdande höjde sig ytterst få över elevstadiet. Sally Palmblad visade både

Föreståndarinna.

FÖRORDNANDE SOM FÖRESTÅNDARINNA FÖR UNGDOMSHEMMEET Giovanni d'Anastasy's minne

Kungöres härmed till ansökning ledigt. På hemmet vistas 15-20 flickor i åldern 16-21 år, av vilka flertalet ha arbete utom hemmet om dagarna. Sökande bör ha pedagogisk utbildning och äga vana att handleda kvinnlig ungdom. Lönen beräknas utgå med 3,600 kronor för år jämte förtäringstillägg, som för närvarande utgör 18 %. Härifrån avgår ersättning för bostad och kost med omkring 100 kronor i månaden.

Ansökan skall ställas till hemsstyrelse och före den 16 oktober 1936 insändas till Stockholms stads ungdomsbyrå, Klarabergsgatan 33, 3 tr., där närmare upplysningar lämnas.

Damer! Köp i tid en stilfull

Kappa hos Wibergs

Biblioteksgatan 12, 2 tr., hiss.

Nästa nummer av Tidsvarvet

är läsarna tillhanda den 10 okt.

rutin och temperament, Ingrid Luterkort spelade värdet men knappast fångslan. Börje Melvig har måhända framtiden för sig, men är ännu alldeles för utvecklad. På en hel del händer var elevmässigheten rent ut pinsam.

Vid Dramatiska teaterns premiär på Komteatern, »Millionärskan», var förhållandet i viss mån det motsatta. Där fördes ett tränat skådespelargarde i elden, men där skriade hela föreställningen efter en regissörstalang. Hur skulle det vara, om herr Alf Sjöberg och Sandro Malmquist bytte plats? »Millionärskan», Shaws senaste nyhet, är visserligen i mångt och mycket ett sammelsurium, men där sägs dock så många kvicka, förträffliga och vansinniga repliker, att det knunnat räcka att göra aftenen någorlunda underhållande, om regin tagit sikte på att höja stycket i stället för att som nu draga ner det. Scenbilderna var inte bara tråkiga utan också fullständigt missvisande till sin karaktär och rakt i strid mot de anvisningar författaren själv givit. Spelet hade Alf Sjöberg givit en våldsamt karikerad stil, som fullständigt slog ihjäl verkan av Shawfigurernas egen karikatyr.

Att se vår förnämde artist Tora Teje förvånna den tacksamma titelrollen till en ren kasperlig var beklämdande. Man hade en bestämd förmåelse av att i denna rollskapelse hade skådespelerskan endast mycket liten del, hon fullföljde endast regissörens intentioner. Oile Winnerstrand hade lyckats bevara sin humor mitt i villervallan, Torsten Winge presterade ett påfallande gott spel. Inga Tidblad gav mjukhet och natur åt sin unga flicka och Hjördis Pettersson fyllde gott en biroll. Ivar Kåge var uteslutande dålig i en av pjäsens bästa roller.

Ännu en ny teater har dykt upp i Stockholm i höst. Och en kvinnlig direktör söker att prova sina krafter. Det är fru Marta Lundholm på Vasateatern. Vi lycksönskar till hennes mod och företagsamhet och kan endast beklaga att de inte motsvaras av samma grad konstnärlig ambition. En svag pjäs, en medelmåttig regissör och en hopradsad ensemble är inte mycket att bjuda på, när biograferna lockar med förstklassiga och konstnärliga program. Erkännas skall dock, att den yttre uppsättningen i »Skolka skolans» var värdad. Eleonor de Floer, huvudrollens purunga framställare, pejade inga djup och var alldeles för omogen för ett sådant divaspel som krävs, men hon visade en sådan naturlig och helgjutnen fallenhet för teater, att det skulle förvåna mycket, om vi inte så småningom i henne får en god komedienne.

Karin Schultz.

IDUN passar Er bäst, ty IDUN ger både värde och trevnad

Den unga baronessen Ishimoto, en av Japans mest kända kvinnor inom arkitektur och i socialt arbete, skriver just nu en betydande artikelserie om den japanska kvinnan och japanskt hemliv. Ni får nöje av den och

IDUN

Prenumerera genom postgiro 1235 k. kr. Nr 1/2 år: 15 kr. för 1/1. Tid. 201602.

Utställnings-uvertyr.

Svensk-Franska Konstgalleriet inleder säsongen med en utställning av nutida fransk konst. Till en sådan går man ju alltid med förväntningar. Och man ser också gärna flertalet av alla dessa till övervägande del nya dikur från Bonnard till Branchon. Men vare sig det nu beror på att de visserligast målarnamnen — Utrillo och Picasso — saknas eller det beror på att de representerade

1600-talslandskapen. Courbet och Corot. Dureys små stadsbilder är mycket behagliga, men knappast av större intresse. Konsthistoriskt intressant är en Matisse i mera naturalistisk stil, Nu couché. Men den mest markanta profilen har utan tvivel Braque som verkligen sticker av. Han har de franska konstnärernas allra mest säkra smak, utvecklad i en egen, ny stil, opererande med helt nya färgklanger.

Hövs kyrka. Hjalmar Grahn.

målarna just nu kommit att framträda med mindre betydande saker, blir helhetsintrycket trots allt inte särskilt starkt.

Det finns på denna utställning mycket som är lite likgiltigt, en del (Vlamienc) som verkar schablommässigt och massproduktion och, egendomligt nog, något som t. o. m. är fult. Denis' Circé är ingenting annat än dålig smak och Grosmaire är både tråkig, ful och meningslös. Som perioden nu är företrädd i Svensk-Franska blir dess totalaktör av mellanperiod (jämte för de senaste åren i fransk konsthistoria från de senaste 100 åren) arttivist understrukten. Till dem som ger den största behållningen bör fortfarande Bonnard i Les chaters, det blonda landskapet från utchternas av Paris och den unga, nakna flickan i Marsolet. Ett tidigare visat landskap av Motquet liksom hans nya marin har hela hans sublima elegans, ett par stora stillleben av Segonzac är lika utsökt vackra som hans »symfon i röts» är ful och Derain — alltid lite stel och kylig — har några intressanta kvinnoporträtt (särskilt La perite Bohémienne) och ett ståtligt galleri-landskap, i sin klassiskt i en blandning av

Denna »kubism» är verkligen ingen humbug eller efterklang. Skulptörerna, Maillol och Despiau, är som vanligt högklassiga, särskilt den senare (se porträttet av Mme Pomaré).

Hjalmar Grahn i Färg och Form företr en ägjord utveckling. Han har bibehållit sin säkra smak, sina vackra färger och sin förmåga att ge mättade slängningar, men han har dessutom utslaget av starkare färger och visar vad som kallas för kraftigare tag. Det har blivit en hel skola, dessa Färg-och-form-kolorister. De förtärker varandra och de har nära nog samtidigt nått den koloristiska fulländning och utsökthet som man — driven av en sorts kanske både onödigt och ändå ofrånkomlig oro — någon gång kan bli otålig över och någon gång underskatta, men som när perioden är slut i själva verket kommer att framstå som en i sitt slag icke återkommande engångsföreteelse, något som man då »inte längre kan göra».

Verkligt framstående är dessutom Grahns teckningar. Knut Jaansson.

Septemberrätt.

De dessa nätter i september är det omöjligt att sova. Inte under tak ens kan man vara: man måste ut.

Skönast i årets ring är september. Luft som kristall, frukt, säd, mognad, fullhet. — Snart är höstdagjämningen inne, men solen står i Jungfruns tecken och Vågen och Skorpionen äro ännu lyckligt långt borta.

Därute spänner septembers blåa, djupa natt sitt valv över jorden. Pjejdarnas glittra. Högt i rymden dallrar Spiea i Kronan. Arcturus, septembers egen stjärna, flamar och skjftar färg. I Vintergatans mitt flyger Svanen — tusen ljusår borta. Vart? — Och högst, högst upp strålar Vega och Capella. In candidum.

Jag går utmed ån. Vattnet mumlar i natten. Pilarna doppa sina grenar i det rinnande silvret, där stjärnorna spegla. I halvdunklet längs med stigen lysa rön-

narna röda, och vid muren där vildvinet klänger blomma de gula rosorna än.

Så står jag vid hamnen, där ån när havet. Vid de röda bodarna ligga alla sommarbåtarna bundna. Inga mäsvar, inga svanar. En lykta sprider sitt dallrande sken över hav och land. Allting sover. Allt är tyst.

Längst ut på piren, där den ensamma bänken står, är det ljudlöst och stilla. Jag stannar. — Havet badar i stjärnglansen. Högt däruppe och djupt därner skimrar Cassiopeas dubbla V. Jorden sover. Andas ut i kosmos. Jorden är en boll i rymden, och jag är på den sidan som vänder sig från den närmaste solstjärnans och vilas sig i de fjärran solarnas mjilda sken. Allting är enhet, oändlighet, är kosmos — inte bara solen och vår lilla trånga jord.

Farväl alla sköna nätter i Jungfruns tecken. Farväl september! Skön är du. Överjordiskt skön. Evighet är du. Evighet. Och — »ich liebe Dich, oh Ewigkeit».

Ellen Michelsen.

onsdag makaronsdag

Spaghetti	1/2 kr	50
Korv stänger, smala	—	50
U-bitar i pöe	—	32
U-bitar i kartong	—	34

konsum — kooperativa

Det är barnen som skall ha roligt — inte bara de vuxna.

Vem minns inte sin barndoms skol-fester! Då man skickades fram för allt folket för att sjunga och uppträda. Den som inte kunde sjunga, fick deklamera. Dit hörde man själv. Hörd vid starkt klänning med stor rosett i håret läste man »! väntan på fars». Man stakade sig lite här och där, för man hade ju så hisnande mycket folk framför sig och man stod uppstapad på en stol. Men det var inte värre än att man fick applåder. Och ovanpå »Väntan på fars» sjöngs det igen och deklamerades igen, så länge som det över huvud taget gick att mobilisera fram några modiga. Troligen tyckte ens mamma och fastrar och mostrar — pappor ansågs inte heller på den tiden behöva gå i större antal på skolfester — att det hela var förtjusande. Självt tyckte man att det var hemskt. Så hemskt, att man kommer ihåg det än!

Men nutida skolfester är i allmänhet inte mycket bättre. Det vet man, sen man fått egna barn i skolan. Lite mer tarlattan till flickorna och motsvarande finesser åt pojkarna om man har råd, ändrar inte karaktären på de flesta skolfester. Som moder är man förstås mycket stolt och förtjust över att ens lille knatte därifrån singlar sig fram genom versernas labyrinth och ser så behändig ut i sin maskeradkostym, men den lille knatten själv är fylld av fruktan och vända över de många människorna och den underliga dräkten och tycker inte alls, att det är roligt. Han suckar belåten, när det är över.

Det råder inte tvivel om, att lärarinnor och mammor gör sitt allra bästa inför dessa barnfester. Men felet är bestämt, att de gör det mindre för att barnen skall ha roligt än de själva. Barnen ska se söta och snälla ut och visa sina framfötter. Med det resultatet, att de bli steila och trumpana och uppstyltade, så man önskar inte igen dem!

Man tänker, att alla som ha med barn och barnfester att göra skulle få se doktor Schischkins »Kottarna». Tidarevarts läsa vet säkert, att den teater- och barnrätt doktors samlat en skara med smattningar omkring sig, som han leker, sjunger, dansar och spelar teater med. Nu här rörelsen utvidgats och folkskoleledningen i Stockholm har givit doktorn en lokal inne i staden, där han kan få öva sig med sina små kamrater. De första senior-kottarna har fått små junior-kottar att roa sig tillsammans med.

I förra veckan invigde man den nya lokalen med ett litet samkväm, där kottarna roade gästerna — och sig själva i lika hög grad. Några mer omedvetna, fria och öppna artister har nog aldrig uppträtt! De verkade precis lika opåverkade av den stora skara åskådare, med den berömda dansösen Carina Ari i spetsen, som trängdes i salen, som om de lekt ensam i en barnkammare. De stojade och lekte, spelade balalajka och gymnastiserade, sjöng och läste verser med samma omedelbarhet. Blev de trötta, så slutade de och satte sig på golvet, kom de av sig, så började de på nytt. Och dessemellan hurrade de för varandras prestationer.

De dansade folkdanser dessa små pojkar och flickor precis som dessa skäl dansas. Inte prudentligt och stelt utan med glada gester och strålande ansikten så att man ser, att folkdanarna själva har roligt och inte bara är dockor i damas- och kulladräkter.

Mycket av kottarnas charm ligger säkert i att de får hållas och inte alltid exerceras till lydighet och tystnad och fina raka leder. Och deras egen fantasi får spela fritt — inte bara mammas och frörens. Och så något som är förtjusande! De slipper en massa krams omkring sig. Ridder och skykten och underliga kläder. Barn tycker visserligen om att klä ut sig. Men de tycker inte om att hålla reda på en massa saker, som andra klätt på dem. Att styra släp och hålla färd kronor på huvudet och inte tappa käppar och gevärs och sådant — det tycker barn är mycket påkostande. Och hela deras kraft och intresse går åt

Penningens härskartställning över ungdomen.

Det har på sistone förts en rätt livlig diskussion, vars dyningar även nått pressen, om kvinnornas val av levnadsbana och deras möjligheter inom olika yrken. Inte minst har de akademiska studierna varit på tal, både i detta och andra sammanhang, och framtidsutsikterna på den akademiska banan har ventilerats ganska grundligt.

Tyvärr måste det sägas, att de anförda diskussionerna i allmänhet givit ett ganska negativt resultat. En del synpunkter har framförts, mot vilka man instinktivt reagerar med en förhoppning, att ungdomen inte alltför mycket lysnar till de visade råd. De ekonomiska synpunkterna på valet av yrke har varit så pass dominerande, att man önskar, att de unga skall ha kraft att göra revolt mot den alltmer krassa syn på livsmöjligheterna, som vår tids mogna män och kvinnor lägger i dagen. Här uppträder exempelvis akademiker och varnar för vetenskapliga studier, därför att de i allmänhet inte ger bättre löneförhållanden, arbetsmöjligheter och befordringsutsikter än vanlig ordinär skolutbildning. De är med andra ord en dålig kapitalplacering.

Man frågar sig ovillkorligen: vad är det ni väntar av edra studier? För den, som har ett någorlunda spänstigt tankeliv, måste det ju kännas som ett privilegium att få tillfredsställa sin vetgirighet. Varför skulle detta privilegium ytterligare belönas med flera föreläsningar? Akademiska studier betalar sig själva för dem, som förstår att utnyttja dem. De betalar sig genom ett fördjupat intresse för det levande, genom gåvan att skilja det väsentliga från det betydelselösa, genom förmågan till självständigt tänkande efter logiska grunder. Inte minst det sista torde vara av oskattbart värde för oss kvinnor då det gäller att hävda oss som självständiga individer. Vetgirigheten och forskningsglädden kan följa oss i alla situationer i livet, och för dem finnes ingen lagstadgad pensionsålder. Den som på allvar fått tränga in i en studiegren, får med sig ett stort startkapital och ett kapital som inte berörs av konjunkturväxlingar.

för att klara sig i de nya skepnaderna. De små kattorna hade inget annat att hålla reda på än små ljusblå tröjor och korta blå byxor. Det duger till både drotningar och balalajkspelare och folkdansare och gymnastik.

Ja, det var en så trevlig barnfest, att man önskar det kunde bli kattor av alla små barn!

Rita.

Utvecklingen har i yttre avseende under de senaste decennierna rusat i väg med en rasande fart. Levnadsstandarden har höjts i likartad måtto, inte minst för att blå utöpp för industrialismens alster. Hela det svenska folkets levnadsinställning är tillräckligt riktad på det materiella välbefindandet för att just de synpunkterna skulle behöva särskilt framhållas som avgörande vid ett yrkesval.

Det som skulle betonas för den ungdom, som står i begrepp att välja sin levnadsbana är väl främst, att de skall göra reda för sig vad de vill få ut av sitt liv. Vad det är de vill söka. Om de söker bara det materiella välbefindandet eller om de vill sträva ut utveckla sig som individer. Om de söker det verksamhetsfält, som fortast möjligt ger dem en bra utkomst, eller det, där de anser att deras personliga gåvor har den största möjligheten att komma till användning och gagn. Och borde det inte framhållas för dem, att det senare alternativet väl kan vara värt några år av släp och slit och uppoffringar, därför att det ger livet ett så mycket rikare värde. Och påpekas, vilken risk det är att utan vidare slinka in på en bana i hopp att det med tiden skall erbjuda sig någonting annat och bättre. Dyligt är nästan alltid bedrägliga ungdomsdrömmar. Livet är i allmänhet ganska njuggt med sina chanser, det gäller att gripa dem, just när de bjuds. Kanske skulle det finnas flera nöjda yrkesutövare, om de synpunkterna observerades. Den nuvarande inriktningen har knappast skapat någon allmän livsglädje och tillfredsställelse.

Naturligtvis står inte valet alltid fritt, och många omständigheter spelar in, som det för en utomstående är omöjligt att bedöma. Men låt oss inriktas våra krafter på, att inte utan yttersta nödvändighet låta penningen fälla den utslagsgivande rösten. Kvinnorna måste reagera mot den alltmer övertagande ekonomiska synen t. o. m. på de ideella värdena. Lika litet som vi vill erkänna våldets makt, lika litet bör vi föga oss in i penningens härskartställning. Självfallet bör varje människa ha en ordnad ekonomi, men vi måste sätta stopp för den allmänna krassa materialismen. Vad har den givet för människorna?

Hur är det Hamlet säger: »Jag skulle kunna låta stänga in mig i ett nötskal och likväl anse mig för konung över oändliga rymders». Skulle man inte också kunna vända om förhållandet och säga: »Jag skulle kunna vara herre över hela jorden och likväl inte äga mer, än att det rymdes i ett nötskal».

K. S.

Det står i tidningen:

Om det moderna kriget. Rebellererna i det spanska inbördeskriget har fått särskilda order om hur kvinnor och barn skola behandlas. I Toledos borg, Alcazar, har de uppmannats att under inga förhållanden frige kvinnorna och barnen i borgen utan tvärtom ställa dem i främsta linjen för att försvara regeringsstyrkornas aktion. I staden kan man dock märka en växande förbittring bland civilbefolkningen mot de militära chefernas omänskliga utdräddande, heter det i telegrammet, i det inte tvekar att på detta sätt offra kvinnor och barn.

En annan spansk tidning meddelar, att överste Arranda har svarat nej på Madridregeringens förslag att låta de kvinnorna och barn, som befinner sig bland de belägrade lämna staden. Överste Arranda har tillsett en speciell avdelning, som har order att skjuta på alla flyktningar.

Att de britiska dominions avgjort gått emot London fråga om Abessinien behandling i Genève. Då man på lördagen gjorde en hänväsende till en mycket ansedd dominion-minister att inträda i den av Frankrike och England önskade kommittén, som skulle avgöra en enstämning förklaring mot Abessinien representation, så svarade dominion-ministern:

Nej, jag är icke den vite man, som ni får till att kasta en svart utför traporna!

Om den danske ministerns barndom. Stauning berättar själv i »Ord och bild» om sina barndoms- och skolar.

— 1880 blev jag satt i en av Köpenhamns kommunala skolor, säger han. I bästa välmående offrade mina föräldrar 1 kr. i månaden på denna skola i stället för att sätta mig i den kommunala friskolan, där undervisningen var på det stora hela densamma. Båda vore fattigfolks skolor, men man uppträthöll ändå en klassindelning även på detta område, där varje inledning var meningslös, och det var alltså inte få fattiga föräldrar som betalade 12 kr. om året för att få se sina barn bland fattigfolks överklass. I min klass fanns det sålunda barn från hem som vore litet mindre fattiga, deras papper vore självständiga hanterare eller något sådant, de kunde sina läxor litet bättre och vore litet bättre klädda än vi andra som kommo från riktigt fattiga hem.

Mer än 12 kr. i månaden kunde inte mina föräldrar betala i hyra. Vi vore därför hänvisade till de äldsta och sämsta husen. Det var vägglösa och smuts, och därför flyttade vi allsomoftast. Jag minns hur jag gick med min mor för att efter annonser finna en våning. Vi hittade till slut en i Kresten Bernikowstræde. Medan min mor förhandlade med värden upptäckte jag att en bråda var lös i golvet. Jag tittade under den och fann en öppen avloppslösling. Min mor hade under tiden betalt två kronor på hand för våningen. Men hur mycket vi än talade om avloppet ville inte värden lämna igen tvåkronan. Vi måste till slut lämna den i sticket.

"Jag tror inte på sanktioner".

(Forts. fr. sid. 1.)

världstreden, i Japan, Kagawas hemland och nu har han nått Stockholm. Här har han mottagits av samarbetskommittén för fredsfrågor och kommit i kontakt med framstående representanter för svensk ekonomisk politik. Den konferens som Kristet samhällsliv hållit har också fått besök av George Lansbury. Där smittade han alla med sin tro på den kristna församlingens möjligheter att skapa bättre sociala och internationella förhållanden. — »Om biott kyrkan i olika länder gjorde ett modigt uttalande för den kristna fredstankens förverkligande, skulle både Hitler, Mussolini och Amerikas president rätta sig därrefter.»

George Lansbury kan precisera sin ståndpunkt i korta, klara ord — han vet också vad han skall säga till Stockholms pressmän och förståliga frågor bringar honom inte för ett ögonblick ur fatningen.

Det kollektiva säkerhetssystemet har inte verkat så som vi en gång hoppades och trodde. Det har tagit maktemed i sin tjänst, som jag anser förkastliga. Jag har gång efter annan protesterat mot sanktioner av vad slag de vara månede. Under kriget Italien—Abessinien inträffade den tidpunkt, som fördrade ett absolut ställningstagande för eller mot sanktioner. Jag tog avstånd och avgick från min post som ledare för Labour party, då jag inte fick partiet med mig.

En omröstning som då företogs av Brittiska föreningen för Nationernas Förbund visade, att majoriteten på 11,5 milj. röstade för sanktioner. Majoriteten till trots tror jag inte på sanktioner. Jag tror endast på underhandlingar utan varje slag av tryck och våld.

Låt oss komma ihåg, att krig kommer aldrig oförskyllt över människorna ur rymden. Det har orsaker som vi kunna kontrollera och upphäva. Om nationernas krafter i stället för att uteslutande syssla med rustningsfrågan ville vända sig till att undersöka, hur man skall komma tillrätta med de ekonomiska orsakerna, som leda till kriget, befolkningstryck, råvarubrist, handelspörr, valutavårigheter o. s. v.

Jag önskar, att England och Amerika i samverkan med de skandinaviska länderna ville ta initiativet till en världskonferens, vid vilken representanter från alla nationer ville grundligt diskutera igenom detta program. Är inte våra mänskliga möjligheter så stora, att vi då kunde komma fram till ett nytt och bättre Nationernas Förbund, vars alla krafter inriktades på att undanröja krigsorsakerna.

George Lansbury har varit konsekvent i sina handlingar och han är konsekvent i sina tankar. Hans ståndpunkt leder fram till en nationell avrustning. — Ett land, förklarar han, som avrustar och därmed inför hela världen på det enda godtagbara sättet förklarar, att det icke vill kränka något annat lands intressen, skulle stå starkt inför världsoptionen och ge just det exempel, som världen nu behöver. För antingen måste civilisationen göra slut på kriget eller också kriget på civilisationen. Det enda tillskott i arbetet, som den civiliserade världen hittills givit är att göra kriget

Tre aktuella frågor...

(Forts. fr. sid. 1.)

bärande idé. Under dagarna före församlingen hette det dock att detta var vad man helt kallblodigt ämnade göra. De senaste underrättelserna från Genève visa att det blev svårare än man trott att genomföra denna neslighet. De abessiniska delegaternas fullmakter ha inte kunnat underkännas. De av Negus under-tecknade fullmakterna äro gittiga för innevarande möte och den abessinska delegationen får alltså sitta på sin plats i församlingen. Fullt så lätt som man trott blev det alltså inte för Italien att trimnera. Kejsar Viktor Emanuel delegater ha icke förmått köra ut Haile Selassies. Tvärtom anses nu en italiensk delegations ankomst utesluten.

Den sista frågan av de tre är den svåraste att besvara. Den speglar en inställning, som blivit mycket allmän under det sista året. All den dock icke delas av det officiella Sverige förstår man därav att Sverige nu kandiderar för att på nytt inta en rådsplats och därmed påtaga sig ett ännu större ansvar för Folkförbundets handlingar och beslut.

Fullt så kategoriskt som de unga folkförbundskritikerna på fabriken kan man nog inte formulera frågan. Stormakterna ha mest sagt till om i Folkförbundet men de få också betala därför i form av ett ansvar under vilket de förmigen knäa för närvarande. Det är minsann inte bara småstaterna som anse sig ha allt att frukta av ett europeiskt krig, det samma gäller också stormakterna, i första hand England och Frankrike.

De nordiska staterna äro inte medlemmar i Folkförbundet bara för att åtnjuta skydd. Vi äro också där för att hjälpa till med att rädda och nyskapa förbundet och vi böra framhärda med denna uppgift så länge ännu några möjligheter finnas. Det kan naturligtvis tänkas att detta första Folkförbund förfaller till den grad att just de som hålla fast vid folkförbundet måste lämna det. Men där står vi inte ännu.

Vad angår det skälet för utträdet till medlemskapet i Folkförbundet medför vissa faror, så behöver man bara tänka efter hur ställningen skulle vara utanför Folkförbundet eller i en värld utan något Folkförbund alls.

ännu mera barbariskt och odeläggande. Det säkraste sättet att försvara våra kvinnor och barn, har den engelske premiärministern sagt, är att göra oss bredare till anfall. Anfall betyder att mera effektivt mörda kvinnor och barn i andra länder.

Han är mycket litet patetisk, George Lansbury. Det han säger är klart, koncist och faktafyllt. Det är skamsamt att Sverige, som den gamle socialistens och fredskämnens sätter så stor lit till, skall ta emot honom dagen efter en valstrid, i vilken alla varit pinsamt tysta om hans och vår stora fråga.

R. H.

Bland
tidevarvets
mest anlitade
boktryckerier står
Zetterlund & Thelanders
fortfarande bland
de främsta

RADIKAL prispolitik,
kort leveranstid och gediget
utförande garanterar våra kunder.

SKEPSSBRON 40 · STOCKHOLM
TELEFON: 2311 80 (VÅXEL)

En Krona

kostar Tidevarvet från 1 oktober
till årets slut ■ Avgiften kan in-
sändas direkt till expeditionen,
Triewaldsgränd 2, eller insättas å
giro 1544 ■ En billig utväg att
lära känna Tidevarvet ■ Prenume-
rera för Era själv eller edra vänner.

TIDEVARVET

REDAKTION:
Telefon 20 48 42. Mottagningstid
10—12.

EXPEDITION:
Telefon 20 48 42.
Kontorstid kl. 10—12 i. m., 1—4
e. m.

PRENUMERATIONSPRIS:
För helår kr. 6:—, halvår kr. 3:25,
kvartal kr. 1:75. Lösnum. 15 öre.

ANNONSPRIS:
I text 20 öre per millimeter.

POSTGIRO 1544.

Stockholm 1936
Zetterlund & Thelanders, Boktryckeri-A.-B.